

Titulació	Tipus	Curs
2501933 Periodisme	OT	3
2501933 Periodisme	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Mercedes Diez Jimenez

Correu electrònic: merce.diez@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha requisits específics però es pressuposa que l'alumnat té un interès per exercir una comunicació feminista. L'assignatura aborda la comunicació des de la perspectiva dels feminismes i les diversitats.

Objectius

Els mitjans de comunicació són una eina fonamental a l'hora de transformar imaginaris i crear noves consciències socials però també ho són a l'hora de perpetuar discursos sexistes i discriminatoris. Per aconseguir que els mitjans contribueixin a transformar la societat en un món respectuós amb la igualtat, la diversitat i la no discriminació cal deconstruir els discursos actuals i crear-ne de nous des dels feminismes. Aprendre a desxifrar els missatges implícits i explícits que transmeten els mitjans de comunicació, tant els tradicionals com a través de les xarxes, és fonamental per poder construir nous imaginaris no sexistes ni discriminatoris amb cap expressió de la diversitat de la societat.

Cal reconèixer les absències i les presències de les dones i les diferents expressions de gènere en la diversitat de la realitat social per contribuir a transformar la mirada sexista, encara molt arrelada, que no fa més que perpetuar els rols de poder heteropatriarcal.

Volem promoure una mirada crítica feminista que ens permeti desxifrar els missatges que reproduïen els estereotips i els rols sexistes i construir nous models informatius que posin en valor la diversitat social i que no condemnin a l'alteralitat totes aquelles persones que no es defineixen des del subjecte home situat en el centre dels discursos.

El calendari detallat del contingut concret de les diferents sessions serà especificat el dia de la presentació de la matèria.

Competències

- Periodisme
- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Aplicar el mètode científic adequadament, plantejar hipòtesis relatives a la comunicació periodística, validar i verificar les idees i els conceptes, i ressenyar correctament les fonts.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Aplicar de manera transversal els mètodes científics en l'anàlisi de la relació entre canvi tecnològic, el canvi social i accessibilitat als mitjans.
5. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
6. Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
7. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
8. Identificar els fonaments de les teories i de la història de la comunicació.
9. Identificar els principis teòrics de la producció i el consum audiovisual.
10. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
11. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
12. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
13. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
14. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
15. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
16. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
17. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
18. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
19. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
20. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
21. Valorar els impactes socials de la mediació tecnològica en la comunicació contemporània.
22. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Què entenem per comunicació feminista?
2. Les violències simbòliques als mitjans de comunicació
3. On són les diversitats de gèneres als mitjans de comunicació?
4. Llenguatge no sexista i inclusiu
5. La representació masclista de les violències sexuals: de víctima a sobrevivent
6. Treball sexual o prostitució? Com en parlen els mitjans?
7. L'amor romàntic i la seva representació als mitjans
8. Els feminicidis als discursos mediàtics. Crims d'estat
9. La violència de gènere als mitjans. Revictimització, violència vicària, llum de gas i indefensió apresada
10. Interseccionalitat, diversitat i classe als mitjans de comunicació
11. Recomanacions i marc legal per una informació no sexista.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seguiment i exposició en les classes pràctiques dels textos i treballs proposats en la sessió teòrica.	30	1,2	3, 2, 1, 7, 11, 10, 13
Tipus: Supervisades			
Elaboració textos argumentatius sobre els diferents aspectes abordats en el programa.	50	2	3, 2, 5, 7, 12, 11, 14, 16, 22, 13
Tipus: Autònomes			
Elaboració de textos analítics sobre els diferents aspectes abordats en el programa.	70	2,8	2, 6, 8, 11, 9, 16, 19, 20, 18

La metodologia de l'assignatura combina la part teòrica i la pràctica:

- 1) Explicació teòrica dels conceptes bàsics i fonamentals de l'assignatura.
- 2) S'encarregaran exercicis pràctics, en grup i individuals, que caldrà defensar i argumentar a l'aula.
- 3) S'encarregaran treballs d'anàlisi i reflexió sobre diferents temes treballats a l'aula.
- 4) S'obriran debats dels exercicis realitzats i caldrà demostrar la capacitat argumentativa oral del tema tractat.

Per tal de poder dur a terme els exercicis i els debats a l'aula, caldrà haver llegit la bibliografia recomanada i demostrar la capacitat crítica i analítica feta a partir de les lectures prèvies.

L'alumnat haurà de demostrar l'assimilació dels coneixements i la capacitat d'anàlisi crítica i argumentativa amb els textos, els exercicis de reflexió i les intervencions a l'aula.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració (individual o en grup) de textos argumentatius sobre els diversos aspectes treballats en el temari	35	0	0	2, 4, 1, 7, 12, 11, 10, 16, 22, 13
Elaboració individual d'un text analític sobre un dels temes abordats en el temari i que aporti propostes de millora aplicables al relat dels mitjans de comunicació	35	0	0	21, 5, 6, 8, 9, 16, 20, 18
Exposició i defensa oral (individual o en grup) de diferents pràctiques que analitzin discursos dels mitjans i proposin millores substancials per canviar-los	30	0	0	3, 12, 14, 15, 19, 18, 17

1. AVALUACIÓ

L'avaluació serà continuada i constarà dels següents tipus d'activitats:

- Elaboració individual d'un text analític sobre un dels temes abordats en el temari i que aporti propostes de millora aplicables al relat dels mitjans de comunicació (35% de la nota final).
- Elaboració (individual o en grup) de textos argumentatius sobre els diversos aspectes treballats en el temari (35% de la nota final). Es calcula que es podran fer de 2 a 4 textos argumentatius durant el quadrimestre.
- Exposició i defensa oral (individual o en grup) de diferents pràctiques que analitzin discursos dels mitjans i proposin millores substancials per canviar-los (30% de la nota final). Caldrà haver exposat oralment al menys el 50% de les pràctiques realitzades.

L'assistència i la participació a classe també serà considerada a l'avaluació final (Cal assistir almenys al 75% de les sessions).

Calendari de les activitats d'avaluació:

Les pràctiques s'han de lliurar i s'han d'exposar durant les dues setmanes següents i consecutives d'haver estat encarregades. No es poden lliurar fora del termini establert i la pràctica constarà com a suspesa.

Per poder aprovar l'assignatura caldrà treure un mínim de 5 en les activitats a, b i c.

2. PROCÉS DE RECUPERACIÓ:

L'alumnat tindrà dret a un examen de recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.

Si ha obtingut menys de 3,5 punts i no ha pogut seguir l'avaluació continuada s'haurà de fer un examen final sobre el temari establert en el programa i haurà de presentar les pràctiques no fetes i que siguin determinades per la professora.

El termini de lliurament d'aquestes pràctiques serà fixat per la professora amb temps suficient per a la seva realització.

3. AVALUACIÓ ÚNICA

El sistema d'avaluació única de l'assignatura està basat en els següents percentatges:

- A) 50% Prova teòrica que serà un examen presencial obligatori sobre la matèria impartida i haurà d'estar aprovada (5 o més) per superar l'assignatura. En la mateixa data caldrà lliurar les altres activitats que es detallen a continuació.
- B) 20% Lliurament de dos textos d'anàlisi i reflexions sobre dos dels temes teòrics treballats a classe.
- C) 30% Elaboració d'una proposta de campanya de comunicació sobre un tema que proposarà la professora.

4. SEGONA MATRÍCULA:

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi que consistirà en un examen escrit sobre els punts continguts en el programa més una anàlisi d'un text per a la part pràctica.

Per poder superar l'assignatura caldrà haver aprovat l'examen i la pràctica. En cas de suspendre una de les dues proves, l'assignatura quedarà suspesa.

5. PLAGI

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Bibliografia

Bibliografía bàsica

BENGOECHEA, Mercedes (2006) *Rompo tus miembros uno a uno* (Pablo Neruda). *De la reificación a la destrucción en la iconografía literaria de la amada*. Universidad de Alcalá

BEARD, Mary (2017) *La veu i el poder de les dones. Dues conferències*. Editorial ARCADIA.

BERNAL-TRIVIÑO, Ana. (2019) *Hacia una comunicación feminista. Como informar e informarse sobre violencia machista*, Barcelona, UOC

BRAH, Avtar i Phoenix, Ann (2004) *¿No soy una mujer? Revisando la interseccionalidad* publicat a Journal of International Women Studies

BUTLER, Judith, *El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad*. Barcelona, Paidós (2007)

BUTLER, Judith, *Deshacer el género*, Paidós (2006)

CASTELLÓ BELDA, Remei i GIMENO BERBEGAL, Anna (2018) *Manual d'estil per al tractament de la violència masclista i el llenguatge inclusiu en els mitjans de comunicació*. Unió de Periodistes Valencians i Ajuntament de Castelló

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA. *Recomanacions per als mitjans de comunicació (Com informar sobre les violències masclistes; el tractament de la comunitat mitjana; el tractament de les persones LGTBI i per una publicitat igualitària*.

<https://www.cac.cat/acords-recerca/recomanacions-als-mitjans>

GARCÍA, Violeta i MUNTANÉ, Isabel (2018) *Dones valentes. Guia per informar sobre les agressions sexuals*

<http://www.mastergenerecomunicacio.org/category/noticies/>

LLEDÓ CUNILL, Eulàlia *Cambio lingüístico y prensa. Problemas, recursos y perspectivas*. Editorial LAERTES

VASALLO, Brigitte (2021) *Lenguaje inclusivo y exclusión de clase*. Editorial Larousse. Barcelona

OBSERVATORI PER A LA IGUALTAT DE GÈNERE DE LA UAB (2011). *Guia per a l'ús no sexista del llenguatge a la Universitat Autònoma de Barcelona*

WACC, *Who makes the News*, www.whomakesthenews.org (1995, 2005,2010,2015, 2020)

Bibliografia complementària

DOMINGUEZ, Yolanda, *Maldito estereotipo*, Penguin Random House, Barcelona (2021)

EUROPEAN COMISSION, "Breaking gender stereotypes in the media" Advisory Committee on *Equal Opportunities for Women and Men*, (2010).

FAUSTO-STERLING, Anne (1998) *Los cinco sexos a "Transexualidad, transgenerismo y cultura"* José Antonio Nieto (comp.) Editores: Talasa

FERNÁNDEZ, June (2016) *10 ingobernables. Historias de transgresión y rebeldía*. Libros del K.O.

FERNÁNDEZ, June (2020) *Abrir el melón. Una década de periodismo feminista*. Libros del K.O. Madrid.

GALLEGO, Juana (directora): *La prensa por dentro. Producción informativa y transmisión de estereotipos de género*, Barcelona, Los Libros de la Frontera (2002)

hooks, bell (2020) *¿Acaso no soy yo una mujer? Mujeres negras y feminismo*. Ed. Consonni. Bilbao

LAGARDE Y DE LOS RÍOS, Marcela (1996) 'La perspectiva de género', en *Género y feminismo*. Desarrollo humano y democracia, Ed. horas y HORAS

LLEDÓ CUNILL, Eulàlia (2005). *L'espai de dones als diccionaris: silencis i presències*. Eumo editorial

REQUENA, Ana (2020) *Feminismo vibrante*. Roca Editorial

VVAA (2014) *Indicadores de Género para Medios de Comunicación. Marco de indicadores para evaluar la sensibilidad en materia de género en las operaciones y contenidos mediáticos*. UNESCO

Programari

No és necessari un programari especial en aquesta assignatura.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	90	Català	segon quadrimestre	matí-mixt